

ادارہ خانہ سی

نسخہ سی ۱۰ غروشدر

آئینہ معارف پر لکندہ
دائرہ مخصوصہ

معارف مجموعہ سی

سنہ ۱۳۰۰ لکھی ، آلتی آلتی
۱۳۰ غروشدر

اون بش کوندہ بر چبقار

سرقہ مشاہدہ وانطباع

بر آیتق مدقتانہ پایلان بر سیاحتک ؟ برسنتک
مطالعہک نامین ایدہ جکی علمی فائدہ بی حاصل ایدہ
بیله جکی حقندہ کی ادما منطق و معقولات حدودینی
طاشایان کوزمل و ملایم بر فکردر . بوتون ذکا
وقابلیتمزه رغماً علم و فن ساحہ سنده ، اثرسزلکمزک ،
مترقی ملترکچی برنجی صفده بولونه مایشکزک اک بوپوک
ومؤثر حاملی ، عالم ، متفکر ومنور کچینلرکزک بالذات
مشاهده و تدقیقندن زیادہ بالواسطہ ، غرب علم عالمک
معلومات منابنہ استناد ایتلریدر .

« علم » ک هر صفحه سنده بو محرومیت وضعیتک
خارجنہ چیقامایان فقرمز « مملکتیزی طایبق » اعتبار
ریلده عینی آجینلی و الملی یولی تفقیدن قورتلایلامشدره
نه اقتصادیا تبحی نه اجتماعیا تبحی کچین متفکر لریمز نظریات
علمیهک بر آز ایلرینسه کچرهک ؟ مملکتی کوروب
تدقیق ایتدکنصکره حقیق و عملی بیلکی به استناد ایدن بر
اثر میدانہ قویمشلردر . بوکون تورک وطنی تشکیل
ایدن مملکتلرکزک اقتصادی ، اجتماعی ، تاریخی ،
وضعیتی قاف طائغک احوالی قادر ، خارجدن کلن تلقین
و معلوماته استناد ایتدکنده در .

اک بسیط بر شکاده جغرافی وضعیتیزی بیلمک
ایچون ائزده کئندمزک حقیقی مالی اوله رق خریطه
دینہ جک بر اثرمز یوقدر . بوکون خریطه دی به
اونوزمه آلدیفمز بوایی کاغدلر اک مشهور شهرلرکزک
یرلرینی بیله دوغرو کوسترمه یه بر قوییه دن عبارتدر .
جمهوریت حکومتک حالی فعالیت اثری اوله رق اکالی
قوة قریبه یه کلن عسکری بافته لری بر طرفه بر اقبیسق
بو خصوصده ده اک دوغرو و صحیح معلوماتکزک منبمی
« کیهرت » خریطه سیدر .

تاریخی ، جغرافی حرث اعتباریله بزه درست
دوغرو علمی تدقیق و مشاهدہ محمولی رهبراک
ایدہ جک اثرلر « ندرت » دکل « مقنود » کله سنک

چرچیوه سی ایچنده افاده ایدیلہ بیلیر ؟ و بوپوقسزلتی
بوزندندرکه وطنمز ی بوتون بیلکی ایله طایبق مظهر بئندن
محروم قلمشدر .

اوز تورک وطنی اولان « ولایات شرقیه » اسمیله
خصوصی بر وضعیتده یاد ایتدیکزک وطن بارچه سی
صوک زمانلره قادر بزم چوق یا کلش و باشقه شکاه
طایبیتلہ شدی . کورونجیبه قادر ، او قودینہ شیلردن
ایدن دیکم معلوماتدن آلدینم الهامله ، شرق ولایتلری
دیندیکی زمان مخیله مده زرعیاتہ غیر مساعد یالچین
قیالی طاغلق بر اراضی و اوراده شهر نامنه قایاق و قلیرنہ
مشابه اولرده متوطن غیر تورک بر خاق کتله سی تصور
ایدہ روم . شرق کورمه مش ، یالکز ماصه باشی
جغرافیا متخصصلرینک یازدینچی کتابلرک تلقتینندن استفاده
ایتمش هرکسک عینی خیالی طاشیدیفنہ شبہ یوقدر .
بلخاصه ملی حرث نقطه نظرندن ، وقتیلہ اداره
آداملرینزی بیله یا کلش یوله سوق ایدن بو یا کلش
نظری معلوماته ی تأثر و ندامتہ عملی و حقیقی تدقیقلہ
تصحیح چاره لرینی بولمق چوق مهم و احمالی جواز
کوتورمه یز بر وظیفه در .

شرق عصبیاتی زماننده تبلر ایدن وضعیت کورہ
کوردلک و عربلق جریانتک اک کشیف اولدینچی برلردن
برسی ده جنوب شرق حدود ولایتلر مزدن ماردیندی .
تورک و تورکلکک مخالفی حسیاتک قولہ حاکم اولدینچی
ماردین و حوالیسی اک بسیط بر تدقیقلہ انسانی حیرتہ
دوشورده جک حقیقلہ قارشیلشدیرر . بوکون اونوز
بیله یاقین نفوسی اولان ماردین شهرنده یدی بیک
سربانیدن باشته حرث اعتباریله غیر تورک تک بر شخص
یوقدر . فقط مع الاسف بوکون تورکچی و تورکلکک
بیله زده پک آزدر . ماردینک منور کنج فکری
مفتیسک پدردن نقلاً اکلاتدینچی وقوعات ماردینک
بوکونکی وضعیتک سائقنی اولدقجه وضوحه تثبیت
ایتمی اعتباریله چوق شایان دقتدر .

بوندن یوز یکریمی سنہ اولنه قادر ماردینده تک
بر کله عربجه و یا باشقه بر لسان بیله و باشقه ملتہ
منسوب بر شخص یوقش . بوتون خلقی تورک و خلقلک

ديلى ئورگىچە ايمىش . بر عصر اول بغداددن ايكي وحلبدن ده ايكي عائله كهرك ماردينه ير اشمشلر و يرلى خلقله قيز آلوب ويرمك صورتيله تماس و اختلاطه باش لامشلر . بو تماس و قارىشمه محيطلى كيتدكچە بويومش بويودكچە مناسبات صهرية مناسبات تجاربه ايله اقويه بولمش و مناسبت قوتلندكچە بو عائللر واسطه سيله بغداد و حلبله تماس زياده لشمشرو بالنتيجه بوتون معاملات و مناسبات جنوبه انتقال ايدهرك يوز سنه ايچنده بوتون خلق توركلانى و لسانى اونوتهرق بىلكىندن اوزاقلاشمشدر . بو منقولانى تايد ايدهن ائرل اولماسه شوبله بوبله بر معلومات تالى ايديله بيلير . ماردينه بو كون سلچوقيلرك اورتا كيلرك اق قويونليرك قاره قويونليرك جانلى برر آبه اولهرق بر اقدقلى جامع ، مسجد ، مدرسه كچي ائرلر بومنقولاته تاريخى بر قيمت علميه و حقيقه ويرديره چك حالده صادق برر شاهد تاريخى اولهرق موجود بولومتقه در .

بالخاصه ماردىنك يمش كيلو مترو شرق شماليينده بر قضاسى اولان (ساوور)ك وضعتى دها جالب دقتدر . جمهوريت اداره نك كوكندن قلع ايتديكي دره بلكىك تورك عليه دارلى حبله مشبوع و غير تورك بلكرىنك مقرى كچي اولان بوير ، عثمانلى توركلردن اول كلش توركلره مسكون برمنطقه اولدينى حالده ، مع التأسف توركللرغى اونوتمش و بر طاقم ضدو محترس جريانلرك اورتاسنده نه اولدقلىنى بيلمز بر حاله كلشدر . ساوور و حواليسنده كى خلق عمركان ، سورجكى ، ديرويران ، قوصان نامنده كى تورك عشيرتلىنه منسوبدرلر .

و حالا بولوندىقلى منطقه و كندىلىرى ده عيىنى اسمله ياد ايديلهن عشيرتلدن همركان ، عثمانلى و محمودكى ناميله ايكي قسمه آيريلهرق ۳۴۰۵ ارلك نفوس ۶۶۱۶۱ قادين ، سورجكى ۶۱۴۹ ارلك ۵۲۷۰ قادين ديرويران فوقانى ، مختانى ؛ ناملرله ۱۴۳۱ ارلك ۱۲۱۷ قادين قوصان ۳۴۹۷ ارلك ۳۲۴۸ قادين نفوسدرلر . تاريخك شهادتيله تورك اولدقلى محقق اولان بو خلقك بىلكلىرىنى اونوتالرنده كى سائق ده چوق جالب دقت و عبرتدر . يوز اللى سنه اول بغداددن حاجى قاسم اسمنده بر عرب ساوورك اوكندن آقان صويك باشنده اوطوران ساوورليرك ياشه كليور . آبدست آلتى ايچون صو يوقلغىندن بحث ايديور . ايشته اوننده قوجا آقار صو وار ديورلر . خاير بو صوبكا عائد دكلدر ؛ نمازم جاژ اولماز ديور و نهايت صوي اللى بش پارايه صاين آلوب نمازنى قليور . بر قاج آي صوكره . عمله طوفارق صويك مجراسنى دكيشد برمه قانيور ؛ سبى صوورلدينى زمان صويك كنديسنه عائد

ارلدغىنى و كيمسه نك قارىشمه مابه جغنى درميان ايديور . وضعتى حقلى بولان كويلى ، كويك دكرمندن صويك كسيلمه مسنى تاين ايچون نه شرائط دائره سنده صويك اسكى مجراسنده آقسنه راضى اولاجغنى صورونجه دكرمك نصفنى ايستيور . دكرهنى آلدقن صوكره كويلينك اونى پارا ايله دكل اراضى ايله او كوتمكه باشلايور و بو صورتله ياش يواش دونك دره بكي وبوتون ساوورك صاحبي حاجى قاسم و بوكونك حاجى قاسم زاده لرى ميدانه كليور . بو تعضوانساننده خلقله اختلاط و تماس ، بغدادله مناسبت آرتيور خلقك دىلى و مليتى اورتادن غائب اوليور .

بوكون حاله عشيرتلدن بعضيلرينك قيات و عادتلىرى اسكى تورك عادت و قياتى اولقله برابر كوردلكنى ويا عربلغى ايلرى سورمكده در . بوتورك خلقك بىلكىنى اونوتماسنده عشيرت حالده ايرالنه تماسك ده چوق دخل و تاثيرى اولمشدر . اسملىنى ذكر ايتديكمز عشيرتلدن بر قسمى اليوم شيبى اولدينى كچي باشلرينه آلرينه قينه قويوق و ساثره كچي عجم عادت و عنعنه سنك تاثيرينه ده تابع اولمشلدر .

مشاهده و انطباع سرلوحهسى ايله يازمه يغمز يازيده علمى بر تدقيق ادعاسى اولمايه جغنى بك طبيعى اولقله برابر نوط ايتديكمز بر قاج سطرلق مثالك علم آداملر مذك اهالى حقتده كى مدعاىرى تايد ايده چك ماهيته اولديغى ظن ايديورز .

قيصه بر مدتك ايچنه صقيشديرلىش شو مشاهده و انطباعك تورك عالم و متفكرلرينه بالخاصه توركچيلككه مشغول منورلر مژه حقيقى وظيفه لرينك ايفاسى ضمننده برتمنى يرىنى طوتتى اعتباريله بر فائدهسى اولورسه بزم ايچون موجب ممنونيت وشايدان شكران برنتيجه اولور .

باقى طرفلر

صنعته دائر :

قيصه سوزلر

حياتك اك لايموت قهر مازرى بيله صنعتك ابديته كچه مشسه فانى صايباير .

§

آزى چوق يابان صنعتكار مشهور اولبايلير ، فقط بقاء چوغى اوز ياپانك حقيدر .

§

المهامى سيلابه اولميان هيچ بر صنعتكار بر دوره علمدار اولمادى .

ملی شاعر

خلق بیلکلیری

بازارہ: ع. رضا

« احمد بک بوزلاغی » [★]

-۱-

یارپوز: علی آغادان دیکنمشدر

وقتله موده اولان کروان باصمق ؛ پول کسمک
کبی زمانک عادترینه اشتراک ایتش و ذکاسنک دگرینی
بو وادیده ده قوق العاده بر صورتله کویستمکه موفق
اولشدر .

عصرنده، جسارت و شعرلیله دیلمره داستان اولمش
وهیبتلی حکایه سنی زمانمزه قدر یاشاعشدر .

بو محترم خلق شاعرینک یانیق و یک ساده برلسان
ایله سویلنمش و سازینک حزین ترغلیله خلق آراسنه
یایامش مشهور « بوزلاغی » قارئلمه تقدیم ایدیورم .

ایل بکلی اوغلی [۱] تخمیناً [۱۰۰۰] تاریخلرنده
معینته قرق قارغلی سواری آلاق سازیله ناصل
رقیق روحلری تسخیر ایتش ایسه ، بازوسیله ، هیت
وده شتیلده اطرافنده کی عشیرتلی تیره تمکه موفق
اولشدر .

ایل بکلی اوغلی: مرعش ایله عینتاب [۲] آراسنده
(قاپو چام) دینیلن بدن بویوک وزنکین بر بازارکانک
اشیا یوکلی کروانیله کچه جکینی خبر آلیر .

موقع مذکورہ کیده رکن : عموجہ زاده سی (علی
قاضی اوغلی) نی برابر کوی تورور . کروانی یاغما ایدر .
وقت کچدیکی جهتله اوراده قلامنی وفاق بولور .
طاغ باشنده سپر بریر . معینتی استراحتہ چکر
وعموجہ زاده سی علی قاضی اوغلی کروانی محافظه
ایتک اوزره نوبتی تعیین ایدر .

هر کس درین اوقوده ایکن علی قاضی اوغلی کیجه

[۱] احمد بک : حاب ولایتک شرق شالیسنده (بیره)

جک) قصبه سنک جنوبنده فرات تهرینک غربنده
قدیم (تورکنلر) ایله مسکون (منبج) [خلق

آراسنده بوقصبه بومبوش دیکمکده در [ده دوغمشدر .

[۲] ایل بکلی عشیرتی حالا مرعش ؛ عینتاب ،
البنستان طرفلرنده مسکوندر . حتی بروسه ولایتک
اورخان غازی ایله ایزنیک قصبه لری آراسنده ایزنیک
کولی کنارنده (ایل بکلی) اسمنده برکوی ده بو
اسمله یاد ایدلمکده در .

دویوقلر : [شعرلر] خلق بیلکلیری آراسنده
اکثریتله ایکی صورتده مشاهده ایدلمکده در .

۱ — دوغریدن دوغری به منظوم پارچهلر : بونلر
بلا انقطاع مختلف وزن واسلوبلرده سویلنن « خلق
شعرلری » در . بوتور کولرله اُک بارلاق و اُک زربن
موقعی « قرهجه اوغلان » اشغال ایتککه موفق
اولشدر .

۲ — تورکولو حکایه لر در : حسی ، اخلاق
وعاشقانه وقهلر (حکایه) شکنده ترتیب اولنوب
آرا برلری علاقه دار منظومه لر ایله تزین قیلنان
(بوزلاقلر) در .

بونلرک برنجیسی : قایا باشی ، مانی و سائر کبی منفرداً
سویلنن پارچه در .

ایکنجیسی : درام ؛ بر حرب ؛ بر عشق
ماجراسی کبی وقایی اوزون اوزادی به تصویر ایدن
حکایه لر دن عبارتدر . اکثر عشیرتله آراسنده حالا
بو کبی (تورکولو حکایه لره) « بوزلاق » تسمیه
ایدلمکده در .

موجود ملی بوزلاقلر ایچنده اک یانیق و اک آتشین
پارچهلری (ایل بکلی) عشیرتی آراسنده بولایلیورزه .

احمد بک بوزلاغی :

احمد بک ؛ (ایل بکلی اوغلی) اسمیله معروف
بر عشیرت رئیس و اُک بویوک فلا کتله تسمله جواب
ویرن بر تورک قهرمانیدر .

ایل بکلی اوغلی ؛ بوون حیاتی آچیلر ، حسرتلر
ایچنده کچیرمش اولدینی حالده بر دقیقه اولسون متانتی
بوزماش و بوسایه ده بیکارجه مصیبتلره غلبه ایدرک
طالعنی مفکوره سنه رام ایتککه موفق اولشدر .

چوق صاف ، ذکی ، متین جسور و شاعر اولان
احمد بک عینی زمانده مدبر و ایشنی بیلیر بر کنجدر .

[★] احمد بک حکایه سی دیکدر .

تورکلرک بربرلیله چارپیشارق تولدکلینی کوردهک
وبو صورته کیف چاقق امل سفلیسی ابله مغیراوغلی
درحال (منبج) ده بولندان (ایل بکلی اوغلی) احد
بکه بر مکتوب یازار ویاقدیغی فتنه اوچاغنی کوردو-
کله مکه باشلار .

ایل بکلی اوغلی احد بکه : مجله مرهشه کله سنی
ودره بکلیکنک آنجق کندیسنه مناسب اولاجنی
بیلدیر .

احد بک مکتوبی آلیز آماز اعتماد ایتدیکی بوخبر
اوزرینه مان بوله چقار . فقط رقیبنک کیم اولدیغنی
کسدره من .

گونلرجه بولنه دوام ایدر بر گون (آینالیس)
کولی قیسنده علی قاضی اوغلینک گوینه موصلت ایدر .
طبیق کندی قونانی کبی انشا ابدلش بر بنا کورور
واوراده مسافر قلغه قرار ورر .

قاپوبی چالارخدمنجیلر کمال حرمت ابله بو جسور
مسافری قبول ایدر .

ایل بکلی اوغلی احد بک مسافر قلاجنی قوناغک
صاحبک کیم اولدیغنی اوکره نمک ایستر وعلی قاضی
اوغلی اولدیغنی آکلار آکلماز بوبوک بر صمیمیتله
کندیغنی تقدیم ایدر .

طییمی کلین حاتم چوق ممنون قالیر وقاش برادری
مقامنده اولان احمد بکه اک بوبوک اکراملری اسیر-
کمیهرک ایجاب ایدن بوتون مسافر پرورلکنی قصورسز
ایفا اتمک چالیشیر رموق اولور .

اعزاز واکرم ایدر صبا حله قدر مسافرینک شرفنه
[اوزمانک عادی اوزره] آیانی اوچنده اوبقواوبو-
مایارق خدمتنه مهیا قالیر .

ایل بکلی اوغلی کوکده آرادینی رقیبنی تصادفا
آینالیسده بولدیغنی وکندیسنک حال حاضرده مرهشه
اولدیغنی اوکره نیر اوکره نهمز صباحلین شفقله برابر
مرعشه متوجهاً حرکت ایدر .

وبر قاج ساعت صوکره باشانک مجاسنه داخل اولور .
ایت عمر باشانک صول طرفنده کمال کبر وعظمتله

اوطوره قده اولان عموجه زاده سی علی قاضی اوغلی
کورور کورمه زکین وحرصک غلبه سیله یاخود اره نی
مغیر اوغلینک شیطانجه تقمیلرینه آلدانارق کوزلرینی
انتقام آلورلی استیلا ایدر . (دوام ایده بک)

مرسین

ع . رضا

یازیبی اک قیمتلی اشیایی نفریق ابدهرک ، وتماماً
سکه اولان برقاطیر بوی اشیایی آلاق نوبت علندن
بر سمت مجهوله فرار ایدر .

علی قاضی اوغلی بیلدیرم سرعته مرعش حدودی
داخلنده (آینالیس) اسمنده کی کول کنارنده کاش
- اسمی معلوم اولمایان - بر کوبه واصل اولور وبو
صورته ایزینی غائب ایدر .

چالیدی پارال ابله عموجه زاده سی (ایل بکلی اوغلی)
نک (منبجده) کی قونانی جسماتده ورتیننده برقوناق
یایدیرر . تارلا آلیز ، باغ دیکر ، کوبک اک زنکین
بر آغاسی صیره سنه کچهر . وبر مدت صوکره مذکور
کوبک اهراندن (آق سبایانک) قیزی کوزل
(موزی) قده آلاق مسعود و بختیار اولور .

آرتیق ، علی قاضی اوغلی مسلح وغیر مسلح برچوق
اوشاق ومعیتی ابله طبیق ایل بکلی اوغلی کبی اطرافنده
یاشایان عشرتله حکم اتمک باشلار . او جوارک اوز
بکی اولور .

شهرتی ذوالقدریه ایالتی صارار ، حرملک و سلامنی
هرکیجه اک کبار و دکور ، شاعرله دولار .

بر کون [ذوالقدریه ایالتی] مرهش دره بکی
وفات ایدر . بکی بر دره بکی انتخاب اتمک اوزره
- پادشاه - آطنه بکلر بکی (ایت عمر) پاشایی ما ورا
مرعشه کوندریر .

عمر پاشا مرهشه کلیر ، کلز مرهش ، جوارنده
شهرتی اولان بکلرک حضورنده اجتماعنی امر ایدر .
جوارده کی عشیرت بکلری ، آت ، نازی ، دوفانلری
ودها بر چوق هدیه لر الله مرهشه آقین ایدر .

بو میانده علی قاضی اوغلی ده ، بدی آت ؛ بدی
تازی ؛ بدی طوغان ؛ بوزلرجه آرشین حلب قونتوسی
کبی هدیه لری وقرق کیشیک مسلح معیتی ابله غایت
پارلاق بر صورتده مرعشه واصل اولور . وایت عمر
پاشایه عرض حرمت ایدر .

مکمل بر معیت وکوموشلی پوصاتله کوموان بو
کوزهل ورتنکین بک [علی قاضی اوغلی] پاشایه
هدیه لرینی تقدیم ایدر ، نهمز پاشا بوتون موجودیتله
تام ایستدیکی کبی بر بک بولدیغنه قناعت حاصل ایدر .

ارمنی فتنه سی :

اوته ذنبیری تورکلری بربرنه اوردیرمق ابله ذوق آلان
ارمنیلردن (مغیر اوغلی) اسمنده کی بر ارمنی بو اصل
تورک بیکیدلری آراسنده بر فتنه قونداغی برلشدیرمکی
تصور ایدر .

جنوبی آنادولو تاریخی مدن یار اقلد

— ۱ —

ماضیده آطنه

— ۴ —

رمضان اوغللری

— ۲ —

سلجوق دولتلك انقراضندن سوكره آنادولیده کی
« طوائف ملوك » ایچنده اك چوق قاراكلقله محاط
اولان حكومتلردن بری « رمضان اوغللری » بکلنكیدر.
بزم تاریخلر بو بکلنكدن غایت متفرق ، غایت سطحی ،
عیفی زمانده یكدی بکرینه غایت متباین بر صورتده بحث
ایدیورلر . بز بو ستونلرده بو خاندان حقتنده نه قدر
معلومات وارسه هپسینی طویللمغه چالیشه جفز . بوتان-
ریخچه قارللی تماماً قطمین اتمه سده شیمدی به قدر
رمضان اوغللرینه عائد نه قدر معلومات وارسه هپسینی
طویللو اولارق کورمك کبی بر فائده آلدیه جکلر در .
یوقسه یالکیز « هامهر » تاریخنی اساس انخاذا
ایدیه رك رمضان اوغللری حكومتی حقتنده معلومات
بیرمك عادتانا قارئی اغفال ایتك اولور . چونكه
هامهرده کی معلومات هم بك ناكافی ، همده بك
خطالیدر . اولو بو خاندانك منشاءنی تدقیق ایدیهلم :
« لانغلا » « کلیکیاده سیاحت » نام اثرنده
رمضان اوغللرندن بحث ایدرکن : « رمضان اوغلی
عائله سی اساساً خراسانی اولوب اون بشنجی عصر
میلادیده آنادولویه کلدیلر . مراد اول زماننده ،
رمضان اوغلنك دده سی ، قره مان اوغلی علی بك ،
کلیکیدان بر چوق برلر آلمشدی . رمضان اوغلی
ارمنیلری متعدد دفعه لر مغلوب ایدیه رك کلیکیاده
برلشدی « دیور . بومعلومات هب صاچه دره یالکیز
رمضان اوغللرینك « خراسان ایللری » ندن کلدیکینی
سویله سی اعتباریله بر قیعتی وار .

عنائلی تاریخلرینك الكاسکیسی اولان « عاشق پاشا
زاده » تاریخنی (ص ۲۲۵) رمضان بکک دوغریدن
دوغری به « بورکر » ک اوغلی اولدیغنی سویلیور . [۱]
تاریخ انجمننك نشر ایتدیگی عنائلی تاریخنده ده
(ص ۵۰۹) ازطفرل بکک باباسی سلیمان شاهک جمبر
اوکنده غرقندن سوکرا کنندیسندن آریلان بر فرقه
عشیرتک چوقور اووايه کیتدیگی و آطنه ده انتشار

[۱] بورکر کلمسی « پوره کور » دییه او قوناجق .

ایدن و مضان اوغللرینك بونلردن ایدوکی بیان اولتمقده دره .
۱۳۲۷ سنه سننده تاریخ انجمنی مجموعه سننده
(ص ۱۶۹) رمضان اوغللری حقتنده بر مقاله نشر
ایدن « محمد زهت » بکده سلجوق دورنده عثمانلی
تورکلریله وارطفرلک باباسیله آسیادن کن اوتاریخی
مجرنده « بوزاوقلی خان » ک قبیله سنكده بولندیغی
بو قبیله نك آطنه ده وطن ایتدیگی ، آنك اولادندن
« یورکیر » نام ذاتک « رمضان » نامنده بر اوغلی
اولدیغنی ، بونك « میراحمد » نامنده بر اوغلی اولوب
اعلان استقلال ایتدیگی و تأسیس ایتدیگی حكومتك
باباسنك نامنه اضافله « آل رمضان » دییه شهرت
بولدیغنی در میان ایدیور .

خلیل ادهم بکده « استنله یلن-پول » دن ترجمه ،
وبعض برلرینی توسیع ، حتی تألیف ایدیه رك وجوده
کتیردیگی « دول اسلاعه » نام اثرده (ص ۳۱۳)
رمضان اوغللرینك « جد اغلاری اولقی اوزره
کوستربان (یورکر) بو نامده بر عشیرتک رئیس
اولماسی محتملدر . فقط بونك احفادنن اولان (رمضان)
بو خاندانه اسمنی ویرمشدر « دیور و علاوه ایدیورکه
عرب مورخلری بو رمضان بکی (رمضان التزکانی الواجق)
دییه یاد ایدیورلر . بو « الواجق » « الواجق اوغلی »
دیملکر ، عربلر کله بی اوصورتله تریب ایتشلر .

ایشته بو خاندانك منشاءنی حقتنده بوتون معلومات
بوندن عبارتدر . کله لم رمضان اوغللرینك قوردقلری
حكومته : « یوسف عزت » بکک سنه لر در « تورک
سوزی » نده تفرقه ایدوب دوردیغی « نسی آدانایه
بر نظر » ده ، خلق بیئنده کی بر ماصالدن بحث
ایدیلور . رمضان اوغللری چوقور اووايه کلشیلر
آطنه نك یاریم ساعت شرقتده « کافر قیران » دینلن
« غازیلر » کونك بولندیغنی عله چادیرلرینی قورمشلر
ارمنی قرالنك اوغلی بر کون و طرفلرده کزه رکن رمضان
اوغلنك قیزی کورمش . عاشق اولمش . قرال رمضان
اوغللرندن قیزی ایسته مش . آچیقدن رد جوانی
بیرمك تورکن بکنك ایشته کله مش . راضی اولمش
یالکیز بر شرط قومش ، قرال کلینی آلق ایچون
بوتون اردوسنی کوندره جک ، تا که رمضان اوغلی ده
قیزی بر قراله وریدیگی آکلاسون . قرال اردویی
کوندر بر ، رمضان اوغلی دوگون وسیله سیله بوتون
ارمنی عسکرینی سرخوش ایدر ، وهپسینی قایچندن
کچیر بر ، اورابه اونك ایچون « کافر قیران » دینیرمش .
بو ماصالده کی حقیقت شمه سی بزه رمضان اوغللرینك
ارمنیلرله ده چارپیشمش اولدیغنی آکلا تمقده دره یالکیز
ماصالده کی تصور کبی طبیعی اوزمان منتظم بر ارمنی
قرالغی یوقدی . مرکزلی قوزانده اولان ارمنی

صنعتہ دائر :

قبضہ سوزلہ

کورولتوسز اثری اولان صنعتکارلرہ مقابل
اثرسز کورولتوسی اولانلرہ واردر ا

§

صنعتده ظرف واسطه، مظروف غابہ سانیلیر،
حالبوکه چوروك بر ظرف ایچنده هیچ بر مظروف
باشامادی .

§

صنعتکارک سازنده تلک جنسنه دکل اهترازیته
باقاجنز .

§

ملال شاعری حزنک شعرینی امندر ،
شعری حزن یاپان دکل .
صنعتده اک بویوک امسک چکیلن امکی
صاقلامقدر .

یورون حلب حاکی « تیمور » بکی بو میر احمد، دار
بر بوغازده صیقیشدیرارق آدام عقلی تارومار، و تیمور
بکی اسیر ایله میش ۷۸۰ تاریخنده ، فرات کنارنده
احمدکینه، هرلیرله بویوک بر حرب یاپدی محققدر، لاکن
غالبی کلدی ، مغلوبی اولدی ؟ بونده اختلاف وار.
بعض مورخلر حلب والیسی « یلبغا » نک او حربده
احمد غالب کلدیکنی ، حتی احمدک ایکی برادری ایله
او ایکی برادرک والده برینی اسیر ایدهرک قتل ایله دیکنی
سویلیورلر .

هر حالده . هرلیرله چارپیشان میر احمدک بر کون
هرلیرله دوست اولسانی ایجاب ایدن مهم بر حادثه
چیقدی : تیمورلنکک ظهوری . بو معظم بادره مصر
دولتیه رمضان اوغلی حکومتی متفق یاپدی . آئنه
وقاهره تیمورلنکک قازشی متحد : جبهه آلدی . بو
سیایده میر احمد ، تیمورلنکک با روسندن کندی
قورناردی ، هر حالده « ییلدیرم » دن دهها ذکی
ودوراندیش ایش ا

مصرله او طائلی رابطه نک خاطره سن قیمتلندیرمک
ایچون اولاجق که میر احمد کریمه لرندن برینی مصر
حکمداری « ناصرالدین فرج » . تزویج ایشدر .
بو میر احمد سلطوت صاحی بر ذات ایش .
- سوکی کله جک نسخه ده -

سوروك تکلیف

برنساکی ، اولجده اشارت ایلدیکي وجهه سلچوق
دولتی و مصرک سوریه حکومتی آراسنده صیقیشمش
چوق دفعه تابع ، بعضاً عاصی فرصت بولنجه مستولی ،
دایاق یینجه مطیع بر وارلقدی . رمضان اوغلاری
بو ارمنیلرله ده چوق اوغراشدی . فقط بوتون بو
حوالی بی ارمنیلردن ضبط ایتدیلر دکل ، چونکه بوتون
بو حوالی ارمنیلرک دکلدی . یکی رمضان اوغلاری
آئنه ده مستقل بر حکومت تشکیل ایتدیکرینه کوره
بو حوالی بی کیمدن آلدیلر ؟

اوزمانلر آئنه نک اداری . نظره سی شویله یدی :
سلچوق دولتی قوتلی و متساند اولدی قی زمانلر بو حوالی ده
او تورک دولتنه تابعدی ، لاکن بر طرفدن داخلی
خاندان اوغلاری ، خاندان اعضاسی آراسنده تخت
ایچون یاپیلان قانلی مجادللر ، دیگر طرفدن خارجی
تهلکه ، موغوللرک متبادی مداخله واستیلاری سلچوق
دولتی ضعیف دوشوردیکه هر بر کی آئنه ده قاریشوب
کیدیوردی . یالکز سلچوقیلرک کوزل و ضروری
بر سیاستری واروی : قوتلی تورک عشرت لرینی حدو-
دلره برلشدیرمک . بوسایه ده درکه او دولت بر عصر
قدر کندی فیضله آیاقدمه طوئا ییلدی ، ایشته رمضان
اوغلارینک ریاست ایتدیکری تورک عشرتی ده بویله یدی ،
اوده سلچوق دولتک جنوب حدودنده . قوتلی پانده لردن
برینی تشکیل ایدیوردی .

غرب حدودنده « ارطغرل » بک نه ایسه جنوب
حدودنده « رمضان » بکده او ایدی . لاکن سلچوق
دولتنک ارتق بوسوتون انقراضیه ناصل ارطغرلک
اوغلی « عثمان » استقلالنی اعلان ایشسه بوراده ده
رمضانک اوغلی « احمد » استقلال اعلان ایتدی .
عرب مورخلری بونی « شهاب الدین احمد » تسمیه
ایدیورلر . اصل شهرتی « میر احمد » در . قوردیغی
حکومتک تأسیس تاریخی قطعی صورتده معلوم دکلدر .
« دول اسلامیه » ده تقریبی اولارق (۷۸۰)
تاریخی قبول ایدیور . فقط میر احمدک حکومتی
اونارینچدن ایچه اول موجوددی و تأسیس ایتدیکي
حکومت آئنه ، سیس ، میسیس ، آياس ، پیاس ،
بلده لرله بعض وارساق نواحیسنی شاملدی . احمد ،
حلب و شام حکمدار لرله متعدد جنگ وجدالده بواندی .
بو حلب و شام حکومتلری . مهره تابع ایدی . بناء علیه
میر احمد ، اصل مصر دولتیله محارب بولنمش اولیوردی .
بعضی مورخلر احمدک مصرلیرله غالب کلدیکنی ،
بعضیلری ده مغلوب اولدیغنی سویلیور ، غالباً هر
ایکینی ده دوغری اولسه کرک ل

۷۸۰ تاریخلرنده حلب اردوسيله آئنه اوزرینه

مذکور اصولی فردرغ عمویته اون یاشارنده اولان (۵۵) چوجقه تطبیق ایتش شو نتیجه بی آلمشدر :

خطا عددی

صباح درسندن اول	۴۷
ایلك درسندن سوکره	۷۰
فاصله سز ، تنفس سز ایکی ساعت درسندن سوکرا	۱۵۸
فاصله سز ، تنفس سز اوچ ساعت درسندن سوکرا	۱۸۳

سیقورسکی نك اصولنی نیکده برنجی مختلط کزیده معلم لرندن باعثه شوقی خاتم افندی برنجی صنف طلبه سندن ۴ افندی به تطبیق ایتش شو نتیجه بی آلمشدر :

ساعت تجربه زمانلری

طلبه نك نومروسی	۸ $\frac{۱}{۴}$	۱۱ $\frac{۱}{۴}$	۳ $\frac{۱۵}{۶۰}$
-----------------	-----------------	------------------	-------------------

خطا عددی

۲۷	۱	۲	۱
۳۴	۰	۱	۲
۸۰	۰	۱	۲
۲۰۰	۱	۲	۳

عینی مکتب معلم لرندن رفیق بکده شو نتیجه بی آلدن ایتشدر (تجربه لر عینی زمانده یایلمشدر)

۱۷	۳	۳	۵
۲۲	۳	۳	۸
۱۲۳	۳	۳	۶
۱۹۰	۲	۳	۶
۲۸۱	۰	۱	۳

برقاج درسندن سوکره چوجقنك بالخاصه دقتنك یوزندن خطا لرنك تدریجاً آرندی کورولمکده دره بو وضعیتن نه استنتاج ایده بیلیرز ؟ صباح درس لرله اوکله سوکنده کی درس لر شکل وماهیت اعتباریله یکدیگری نك عینی اولمالیدر بو جهت یاکنزهر کونکی رسمی درس لرده ده کیل امتحان لردن و بوتون مکتبی فعالیت لردن نظر دفته آلمالی بز .

مکتبلردن هر دلور بورغونانی تماماً قالدیره بیلیری بز ؟ خایر بوکا امکان یوق هیج اولمازسه بورغونانك مزمن بر حالی اولان سورمه تاژک اوکنه که چه مزایجاب ایدره فریدرینك تجربه سی تنفس لرنک صحی و تربیه ری تاثیر لرنی ده اورتابه قویعش اولوبور فاصله سز ایکی درس سوکرا کی خطا نك عددی ۱۵۸ اولدینی حالده تنفس له ایریلان ایکی درس دن سوکرا کی خطا لرنک در حال (۱۲۲) ه

— مابعدی اون برنجی صیغه ده —

یورغونلق

یورغونلق مسئله سی ، بالخاصه صوک زمانزده ، جهان تربیه جیلر نی قوتله علاقه دار ایدن موضوع لردن بریدر . یورغونلق نه در ؟ یورغونانك ماهیتی مع الاسف هنوز نه یجه بیلینه مه مشدر . یورغونانك حقیق سبب وماهیتی قطعیتله تعیین ایتک بکده قولای ده کیلدره . یورغونلق « ژان ژاق روصو » مؤسس سی پروفوسور لرنن « والتھر » ک افاده سنه کوره ، مهادی وشدتلی فعالیتلر نتیجه سنده نوعی کنسینه مخص بر آلمک دیوبولسی ، اورغانیزمده کی افموله وی اقتدار لرنک تاثر لره قاریشقی بر حالده آزالیشدر ؟

« ژونکسه ره » تربیه علمی نام اثرنده یورغونلقه : فعالیت اقتدار لرنده بر دورغونلق اولقندن زیاده نوعی کنسینه مخص بر بحر اندر دیر . یورغونانی فعالیتک بشری اورغانیزم توزه رینه تاثیریدر دیده تعریف ایتک قابلدنر . فیزیولوژی کمان ، یورغونلق بر تسمم حادنه سندن عبارتدر . قلاباره د « چوجوق روحیاتی و تجربی به داغوزی » نام اثرنده ده یورغونانی بر تسمم حادنه سی اولارق کوسته رمکده در .

یورغونانقن قور تولوق ایچون بر مدت استراحته احتیاج واردنر . صرف قوری بر استراحتله کچن یورغونلقره « نورمال یورغونلق » علی العاده استراحتله که چیشد بر یله مین (مزمن) مرضی یورغونلقره ده سورمه تاژ « دماغی یورغونلق » دینلمکده در .

(سورمه تاژ) بکشنه که چزدن اول اصل یورغونلق اوزره ننده بر آز توقف ایده لم :

یورغونانی اولچمک قابلمیدر ؟ نه وهت یورغونانی اولچمک ایچین بوآنه قدر قرق قدر اصول تطبیق ایبلشدر . مع الاسف هیج بری قطعی نتیجه ویره . مه مشدر . مذکور اصول لردن اک مهم لر نی عرض ایتیمی فایدالی بولوبورم :

۱ — به داغوزیک اصول :

آ — دیکته اصولی . دیکته اصولنی ایلك ایجاد و تطبیق ایده ن سیقورسکی اولشدر . بو اصوله کوره چوجوجوق لره بر صباح دن درسه کیرمزدن اول ، برده کونک اک صوک درسندن سوکرا مین پارچه لر دیکته ای دیایر . دیکته لر خطا اعتباریله مقایسه ایلدیکی تقدیرده در حال یورغونانك درجه سی توضیح ایده ر . تجربه لر نتیجه سنده سیقورسکی صباحی خطا لره نسبتاً کیلرنک $\frac{۳۳}{۱۰۰}$ آرندینی کورمشدر .

آق مدرسه

— نیکده ده —

نیکده به مخصوص صایر متراق پنجه می طاشدن ، چر-
چیره لر ایله کتایه لر بیاض سر مردن ، سر سر لر بر برینه
پگمش ، گرفت ایشله لر ، ماهر بر مجلد الدن چیقمه
مصحف قانی کیبی بوتون نقش ، اوراده خط ، بر رسم ،
هندسه بر شعر ، سر سر بر زیروح حالته کلش ،
بوتون بوچیرکی ، اویمانقش ، رسم ، هندسه عمومی
بر آنک ایچنده اویله قانی شمشلر ، و بنایی نلک درجه ده
آشان بو بیله بو قابو اویله لوند بر افاده آلمش که اوکا

« کاتب چلبی » نك « جهانما » ده « بیضا » نامنده کی
مدرسه ، فوقانی و تحتانی بینظیر بر مدرسه در « دیبه
توقیر ابتدیی ، روما و پیزانس اثرلر نك کوزللكرینی
شیشیره نك لا کن اسلامی اثرلرک قیمتی پورصوناراق
ذکر ایدن مشهور « شارل تکسیه » نك بیله چوق
مدیحه کارانه بحث ابتدیی بو مدرسه نیکده نك مد-
خلنده و کیررکن صاغده در .

کارکیر ، ایکی قانی ، مستطیلی بر بنا ، چوق بو یوک

باقارکن اونک بر قابو اولدیغنی
اونونور ، آیری بر آبد
اولدیغنه ایمان ایدیورسک
بنانک ایچی آیری برخارقه ،
ایکی قانی مستطیلی معمار ،
بر سر بله بر اسطوانه به
آیرمش . برنجی سر بهی
قسمک آلت قانی بوکسک
بو بیله ، بیضی و کسکین اوچر
کمرله مزین . اوست قانده کی
کمر لر داهاد اثره وی . بو حال
ایله آیری ایکی بنا سیراید-
یور کیسک . قارشیده
ایکینجی قسم ، بوده اوچ
پارچه دن سر کب . اورناده
اسطوانی قبه لی مسجد . کسمه
سر مردن ، - تلاقیتلی عرابی
بر نقش بدیه سی . کنیش
بر کوپری کوزنک طاوانی
کیبی کریش بو اسطوانی
آچیق لاق ایکی پانده قبه لری
کروی ایکی بو یوک او طه .

وداع

قانیان بر سوگی ،
کونش بخار ایچنده ..
نشسته دولدی کی
افق بهار ایچنده !

❁

بیقلان بر سر ایش :
پنه بولو طرلر قایش ،
افقک میله یایمش ؟
صاچی روز کار ایچنده !..

❁

پانیورکن قارشی داغ ،
کسیلمشدی سس ، صدا ...
دنیا به ابتدی وداع
کونش وقار ایچنده !..

جدیده — ۹۲۸
صحری کونک آب

کورونمور ، فقط چوق
متنوع ، او قدر که هر صفحه سی
آیری بر معنا ، هر گوشه
آیری بر افاده عکس ایتد-
ریور . طیشدن مستطیل
کورون بنا ، ایچنه کیرنجه
سر بعد ، طیشدن ساده ،
ایچدن مصنع ، سوکر اطیشک
دورت جبهه سنده ده مد هش
بر تضاد وار . مستطیلک
شمال و جنوبه باقان یان ضاه لر یله
غرب جهتنده کی آرله ضاح
دوب دوز ، غایت ساده برر
کار کیر دیوار ، حالبو که شرقه
ناظر قابو جبهه سی ، بو بر
نقش و او یما محشری .

قابو اصل بنادن نلک
درجه ده دها بوکسک سر سر
بر دانته لا کیبی ایشلمش .
بو قابو دکل ؛ آغاغه دیکلمش
بر کر کف . حکاک قائم تراشله
طاشی دکل ایکنه یله قوماشی

سر بک یان ضاه لری سکزر چهره لی ، اوچ جبهه ده کی
چهره لک اوکنده بر توریدور وار ، فرنکارک آت
نالی شکنده . کوچوک ضاهلی دوشمش بر مستطیل
حانده کی بو قوریدورلر ، اونلری سوسله یین باشلری
اوعالی ستونلر و کمرلر ایله کنیدیکی بر مدرسه ده دکل
بر کوچوک سرایده فرض ایده بیایرسک .
بو بنا قره مان تورکر نیک اثریدر . معلومدرکه
آنادولیده کی تورک معماری صنعتنک اوچ صفحه سی

نقشلاش . او قدر مصنع ، او قدر یکپاره ، طاش
اکلمه لری او قدر غیب ایدیش بر قابو که کویا اونی
طاش طاش اوستنه . قویارق یا مامشلر ، بر قاچ مترو
اکنده ، سکزاون مترو بوینده یکپاره بر سر سر
یره یا تیرمشلر ، اونی سنلرجه ایشله دکن سوکرا
قالدیروب قابو دیه اورایه دیکمشلر ، بو جبهه ده او
قابونک بو یله بر طوری وار .

قابونک استلاقیتلری چوق کوزل ، اساسی یینه

صنعتِ حالندہ یوکسلیڈیہ تورکر بو ایٹی اوندن دہا کنیش مقیاسدہ یابدیلر ، « سلچوق معمارسی ہرردن بر شی آلدی ، فقط بومعماری ہیچ برینک دکل . اوقدر خصوصی بر معماری کہ بالذات اسلام معمارسی ایچندہده خصوصیتی حائر »

بو خصوصیت زردن کلپور ؟ یالکز قونہ ؛ سیواس ، ودیگر آنادولوشہر لرندہ کی لایموت سلچوق اثرلرینہ دکل نیکدہده کی سادہ جہ شو آق مدرسہ یہ باقی بیلہ بونی ارانہ یہ کافیدر ، سادہ لیکلہ علوتی ، خارجی آہنکگہ داخلی تناسبی ، زینتہ تروتلہ اعتدالی ، خلاصہ معمارلہ نقاشی آہنکدار صورتہ تالیف و تزین ایدن ، معماریدہ ریاضی وضوحی حاکم یابان » تورک دہاسی : ایشتہ بوتون خصوصیت .

آق مدرسہ سی یابدیراندر ، کتابہ سندن آکلاشیلیدی

وجہلہ ، قرہمان اوغلرندن ایکنجی محمدک برادری علی بکدر : « ... فی ایام دولتہ السلطان الاعظم شاہنشاہ المعظم مالک رقاب الام سلطان محمد بن علاء الدین خلد اللہ ملکہ علاء الدینا والدین اخوہ علی بن علاء الدین بن خلیل بن محمود بن قرمان فی تاریخ سنہ اثنا عشر وثمان مائتہ . » کتابہ تک مفادندن صراحتہ آکلاشیلیدیورکہ ۸۱۲ صیرا۔ لرنده علی بککہ محمد بکک آراسی غایت ایی ایمش ، محمد بکک بادشاہلی زمانندہ علی بکدہ برادرینہ تابع نیکدہ بکی بولونیور ، ونیکدہ بہ بو مدرسہ سی یابدیریور . ایکنجی محمد بکک قرمان حکمدارلرینک اک ولولہلی ، اک ماجرالی ، اک عنودی ، عثمانلی حکمدارلریلہ اک چوق

چارپیشانی ، نہایت عاقبتی اعتباریلہ اک بدبختیدر : دہا باباسی علاء الدین ، ییلدیرم زمانندہ عثمانلیلرلہ حرب ایدرکن تیمورطاش باشاہ مغلوب اولمش ، قتل ایدیلش ، اوغلی محمد وعلی بککرده اسیر ایدیلرک بروسہ قلعہ سنہ حبس اولونمشلردی . تیمورلنک بادرہ سنک ویردیکی فرصتہ محمد محبسدن قورتولدی . اجدادینک حکومتی آلدہ ابتدی . ییلدیرمک شہزادہ لری بینندہ کی بصادلر دورندہ ایکنجی محمد ، چلبی محمدلہ اتفاق

وار ، سلچوق دوری ، قرہمان دوری ، عثمانلی دوری . سلچوق تورکرینک اثرلرندن عثمانلی تورکرینک اثرلرینہ قرہمان تورکرینک قوردینی کوپرہلہ یکیلدی . بوآق مدرسہ قرہمان اثرلرینک اک آموزجی نمونہ لرندن بریدر .

شارل تکسیہ بومدرسہ تک ستون باشلقلرینی عربکاری ، کرلری دہ مغربی بولیور . یالکز اودکل دہا بر چوقلری دہ تورک معمارسی اجنبی عنصرلک بر مخلوطی کچی کورمک ایستہ دیلر . « کوستاومہ ندہل » دخی سلچوق معمارسی « اورینبال » یعنی ابدعی کورمیور ، کویایران ، یزانس ، سوربہ معماریلرینی مزج ایتمشز . فقط تورک معمارسی حقندہ اک صلاح . حیددار بر عالم وبر مدق اولان آلمان مبتحر لرندن مشہور « ہاینرئخ غلوق » اوطنی برماصالہ چویردی ،

وتورک معماریسندہ کی « او۔ ریژینالیتہ » پی ، برکونش کوسترکیہ ، بوتون جہانہ اثبات ابتدی .

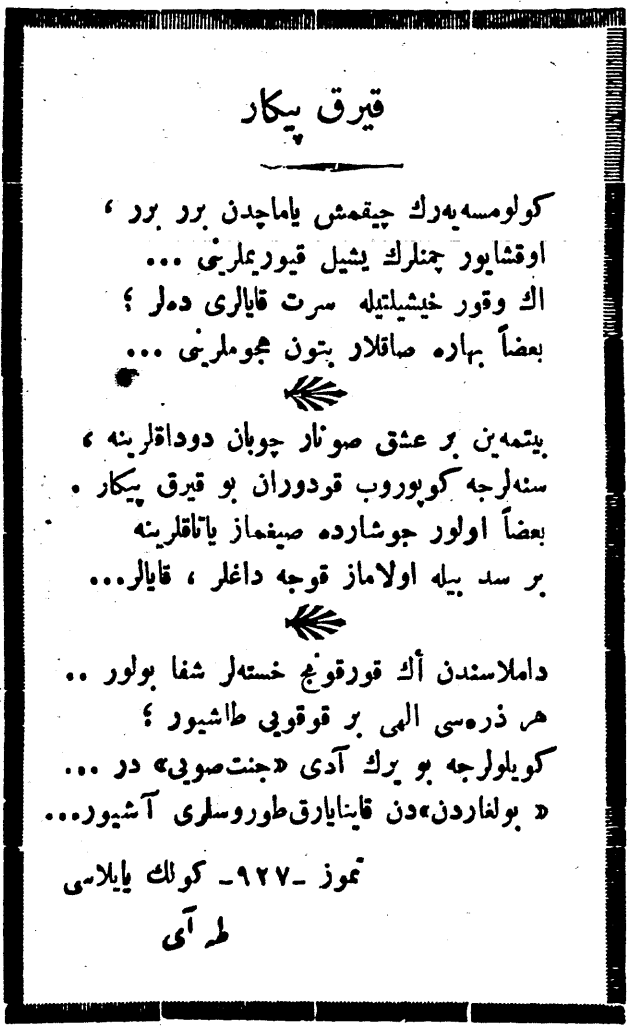
بو بویوک عالم دیورکہ : « مختلف صنعتلرک مداخلہ سی ایلہ مبدع بر صنعت وجودہ کتیرمک ، اجنبی صنعتلری بر مقلد وبرمتوسط اولارق دکل ، بالکس اونلری کندی مزاج وروخنہ کورہ دکیشدیر۔ مک خصوصندہ یوکسک بر قابلیت اولان ملتر آراسندہ تورکر دہمہم بر موقع اشغال ایدرلر » [۱]

ذاتاً ہانکی مدنیت دیکر مدنیتلر دن متأثر اولمادی ، و ہانکی معماری باشقہ ملترک معمارلرندن عنصرلر آلمادی ؟ الویررکہ آلینان شیلر اولملنک بنلکنندہ آریسون واونبلکک دامقاسنی آلسون ، بونیینہ

او آلمان عالی اعلان ایدیور : « تورکر زردہ پی فتح ایتمشرہ اورادہ صنعتی یوکسکتمشرل و او صنعتہ مطلقا کندی روحلرینی ویرمشردر »

حقتناس وحقکوعالم شونلری دہ تصدیقندن چکینمہ یورہ : « ایٹالیان رونہ سانسی ناصل ملی ماہیتی حائر تک بر

[۱] تورک صنعتی ، ہازی غلوق ، آلمانجہ دن مترجی احمد جمال ، یکی مجموعہ ، نومرو ۵۹

قیرق پیکار

کولومسہ بیرک چیقمش یاماچدن برر برر ،
اوقشایور چنلرک یشیل قیوریملرینی ...
اک وقور خیشیلنیلہ سرت قایلری دہلر ؟
بعضاً بہارہ صاقلار بتون ہجوملرینی ...

پتہمین بر عشق صونار چوبان دوداقرینہ ،
سنہ لرجہ کوپوروب قودوران بو قیرق پیکار .
بعضاً اولور جوشارده صیغماز یاتاقرینہ
بر سد بیلہ اولاماز قوجہ داغلر ، قایلر ...

داملا سندن اک قورقونج خستلر شفا بولور ..
ہر ذرہ سی الہی بر قوقوبی طاشیور ؛
کویولر لرجہ بو یرک آدی « جنت صوبی » در ..
« بولغانردن » دن قاینایارق طوروسلری آشیرور ..

نومز - ۹۲۷ - کولک یایلاسی

طہ آی

ايتدي . صوگرا سوزندن دونهرك بروسه يي محاصره ايله دي . شهري آلدی، فقط حصاری ضبط ايدمه دي . محاصره ايله مشغول كن موسى چلي نك جنازه سي كلنجه چلي نك قطعي غلبه سي آ كلا يارق فرار ايتدي . « عثمانليك اولوسندن بويله قورقورسك ، ياديرسي كورسهك نه اولاجسك ؟ » ديه استهزايه اوغرايان ايسته بو ايلنجي محمد .

چلي زماننده اونكله بر ايكي دفعه حرب : وزير بايزيد پاشانك چيركن بر خده سنه آلدانارق آقره ده عثمانيلره گندي آياغيله تسليم ، چلي طرفندن عفوه بر مدت صوگرا عثمان اوغلارينه غيظندن مصرملوكنه دخالت ، اونلرك متبوعيني قبول ، فقط مصر ليرله ده اختلافه دوشهرك اونلره ده حرب ، مغلوب اولارق اسير ، بوينده زنجير قاعره سوقاقلرنده ، مصر دن قورتولونجه ينه عثمانيلره مجادله ، نهايت آنطاليه محاصره سنده بركولله اصابتيله مقتول : ايسته محمد بك بودر . حياتنده اوج دفعه اسير ، ايكي دفعه محبوس ، متعدد دفعه مغلوب ، نهايت مقتول .

علي بك بو محمد بلكه هروقت متفق دكل . نيكده ده كي « شاه مسجد » كتابه سنه باقينجه علي بك كندينه « سلطان » عنواني وريدكي كي كورسيورز . « عمر هذا المسجد في ايام السلطان علي بن علاء الدين ... » بو كتابه نك تاريخي ۸۱۶ در ، ديمك آق مدرسه زماننده برادريله متفق واونك حكمدار لغني قبول ايدن علي بك بو مسجدی يانديرديغي زمانلرده استقلالي اعلان ايله سلطان عنواني آلمشدر .

لاكن بو استقلال ده ياجوق سورمه دي ، ياخود ذاتاً مصر تابعيت آلتنده طوبلي بر استقلاله صاحبدی . بوني ده « اسكيچيلر چشمه سي » نده كي كتابه دن آ كلا يورز . چشمه كوچوك بر كوپري كوزي كيبي برشي ، كتابه نك آلت قسمي بره كومويدر ، كتابه نك يازيسي مصر طرز تحريپنه بك بكنزيور ، ۸۲۴ تاريخي بو كتابه ده آرتق سلطان عنواني فلان بوق ، ساده جه « في الحال الملائى ابن قرمان » دنيور . ذاتاً محمد بك مصر ليرله بوزوشونجه بو علي بك ده برادريله بوزوشارق مصره كيدوب سلطان مؤيده التجا ايله مشدى .

مصر ليرلك ظفرندن صوگرا علي بك اولان نيكده يه ، صوگراده بوتون قرمانه والي نصب ايديلش ي . لاكن علي بك ده بو ياريم قرمان حكمدار لغنيك طاديني بولامادي . بر دفعه قرمانك مركزي اولان قونيه شهري ضبط ايمش ، لاكن قونيه قلمه سي آلاماشدى . قلمه ده محمد بكك مملوكلرندن « صنغر » بك متحصندي . بو درد يتيور كيبي محمد بكك اوغلي ابراه بك ده

عثمانيلردن يازديم كورهرك براردو ايله قونيه يه بورونجه علي بك بوتون املاك و خزينه سي قونيه نك علاء الدين قهرنده ترك ايله « لارنده » به فرار ايتدي . محمد بك ۸۲۴ ده مصر اسارتندن دونجه علي بك يي لارنده دن دخي چيقاردی . علي بكك آلتنه يالكنز نيكده قالدی . محمد بك آنطاليه محاصره سنده كولله اصابتيله مقتول دوشونجه علي بك نيكده ده تكرر استقلالي اعلان ايله بوتون قرمان ممالكي حكمداري اولدی . فقط برادر زادده سي ابراهيم بك دورورمی ، اوكه عثمانيلره متفق ايدی ، ايكنجي سلطان مرادك همشيره سيله زوج ايله مشدی ، عثمانی حكمداري ابراهيم بك يازديم ايدنه ترك قرمان حكومتني علي بكدن تخلص و ابراهيم بك اعطا ايله دی . زواللي علي بك اوندن صوگرا نه اولدی ، نه زمان وفات ايتدی ، نه ده مدفوندر ؟ بونلرك همسي مجهول ... لاكن مزار يوقسه نه غم ، ايسته آق مدرسه وار ، اونك نامني طاشيبان لايموت آده . حياتي بدبختلقه كچن علي بكك يكانه سعادتي ايسته بو آده در ، بر آده كه يالكنز اوكا دكل توركله كه ده دائمي برشرفدر ، و دائماً برشرف اولوب كيده جك .

الف ها

مأخذل :

كاتب چلي نك جهانما - شارل تكسيه نك ، كوچوك آسياسي - معمار كمال الدين مرحومك « معمار يمز حفته » يكي مجموعه نك ۷، ۴، ۲، ۷ نومرولرنده مقاله لري - « كو- ستاومه ندول » ك ، وحيد بك طرفندن مترجم « آنا- دوليده سلچوق آده لري » يكي مجموعه ۱۹-۲۱ - « هانيرخ غلوق » ك احمد جمال بك طرفندن مترجم اسكي « يكي مجموعه » ايله ، يكي « حيات » ده منتشر « تورك صنعتي » نام مقاله لري - خليل ادهم بكك تاريخي انجمنی مجموعه لرنده كي « قره مان اوغللري حفته » و ثائق محكوكه « سرلوحه لي سلسله مقالاتي - خصوصي نوظلر .

سجانه

- ازهرذكي به -

صورك و بريلش نشته باغندن ، آدانا دلبري آي نازلي سيجان ا . كولهرك آقارسك طورروس دغندن ، نه كوزل ياراتمش سني يارادان .

كل باغچه لريدركچد بكك برل ؛ ساحلكده چن ، يولرك يشيل .. سكا بو طوبراغك كوزه لي دبرلر ، ييلديزلر صويكه اولش بر قنديل ..

بسه : ابراهيم علي

۳۷,۷	۴۲,۹	د --
۴۲,۵	۴۶,۶	ی -

یورغونلق

— بدنجی صحیفه دن مابعد —

ایندیکی کورولشدر . درس لر آراسنده سربست اوبون وحرکتله تنفسک چوق بویوک صحی و تربیه وی قیمتی بویله لکله گندیلکندن تمین ایتش اولویور .

ب — حساب اصولی :

بورکر شتاینک حساب اصولیله ده یورغونلق درجه سنی تعیین اتمک قابلدر . چوجوقله ، شکل وماهیت اعتبارله عینی درجه ده ، مختلف عملیهلی بر قاج مسئله حل ایتدیریلر . وچوقلر مسئلهلی چابوقاق قاورایه بیلدیورلری ؟ ناصل حل ایدیورلر ؟ خطالریک مقداری نه نسبتده ؟ بونلرک تدقیقی تجربیه سنده یورغونلق درجه سنی ده تعیین ایدر . بورکر شتاینک مه تودینی برنجی مختلط معلملردن تحسین بک عینی سویده ده ، ۱۰-۱۱ یاشرلنده یش چوجوقه تطبیق ایتش آتیده کی نتیجه لره واصل اولمشدر .

تجربه ساعتلی

طالبه نك نومردوسی	۸	۳
	۴	۴۰
	۰	۶۰
۷۴	۰	۲
۱۵۰	۰	۱
۲۵۸	۰	۰

۲ - بسیقولوزیک اصول :

یورغونلق اولچمک ایچین دها بر چوق بسیقولوزیک اصوللرده مراجعت ایدیلکدردرکه شونلردر :
دینامومترک ، نرغوغرافیک و نرسته زیومترک اصولر .

آ — دینامومترک اصول ، عضوی یورغونلقله فکری ، روحی یورغونلقلر یکدیگرینه متقابلاً تأثیر ایدر لر . آرالزنده کی موازیلکه باقاراق برینک یاردیمیه دیگرینی اولچمک در . قلاویهر دینامومتره سایه سنده فکری مساعینک تواید ایتمکده اولدوغی یورغونلق درجه سنی اولچمشلر یورغونلق آرتدیجه دینامومتره یورغونلق نه درجه آرتدیغنی قطعیته یاقین بر حالده اورنایه قویایلیر . موی الیه ۱۵-۱۸ یا شنده کی بر قاج چوجوق اوززنده مه تودیتی تطبیق ایتش وشوندیجه بی آلمشدر :

دینامومتره نك کوستردیکی تضییق درجه سی
طلبه فکری مساعیدن اول فکری مساعیدن صکر

آ —	۴۳,۵	۳۶,۲
د —	۳۳,۴	۲۷,۳

ج — ۴۶,۶ ۳۹,۹

ب — نرغوغرافیک اصولی ...

بو اصولده اولکی اصولک اساسلرینه استناد ایدر . نرغوغراف بالخاصه فعالیت قابلیتک درجه سنی تعیینه یازار . موسسو ، نرغوغرافیک اصول سایه سنده ، مختلف موضوعلره کوره چیزیلن منحنیلرک ناصیل ده کیشمکده اولدوغنک فرقنه وارمشدر . بعضیلرنده اوزون سورن فکری مساعی عقلی فعالیتلر اوززنده یورغونلق احداث ایدیور و نرغوغرافیک چیزدیکی منحنیلرده تبدلر حصوله که تیریور !

ب — نرسته زیومترک اصول :

بو اصول ، وه برک کشف ایتدیکی آتیده کی اساسه استناد ایدر . بر پرکارک ایکی اوجنی ده ری اوزره رینه تطبیق ایتدیکمزده ایکی لمسی وعضلی احساس آلتقمده در .

پرکارک اوجلرینی یاقلاشدر دینغزده بیله اوجلرینک آیری آیری احساسلره سببیت ویرمکده اولدیغی کورو- لور . ایکی احساس آلتحق صورنده پرکار اوجلرینک آرا مسافله لینی اصغری درجه به ایتدیریله سنه نرسته . زیومتره نرشیکی دینلمکده در . پرکارک اوجلرینی تماماً یان یانه کتیزه جک اولورساق ده ریمز توزه رنده تطبیق ایتدیکمزده بر نوقظه دن بر احساس آلیرز .

غریسباخ نرسته زیومترک نرشیکلرک یورغونلقلرک درجه سنه کوره شایان دقت درجه ده که نیشله مکده اولدیغنک فرقنه وارمشدر . بویله لکله نرشیکلرک آچیلوب دارالماسی سایه سنده یورغونلق درجه سی تعیین ایدیله بیلمشدر . نرسته زیومتر بر چوق مناقشه بی موجب اولمشدر . حقیقت بو آتی قولالتمق بک ده قولای بر ایش ده کیلدر . نرسته زیومتر آنجاق چوق ماهر ، صلاحیتدار و تجربیه لی ، عملی حدس صاحبی اولانلرک آلتنده مطلوب نتیجه بی ویره بیلیر .

«وامود» ک نرسته زیومترک تدقیقاتی نتیجه سنی ده معروضاتمی تماملامق اوزره قید ایتمه مساعده بویورولسرن :

۶ یا شنده کی بر چوجنک آلتنده ساعت سکرده تطبیق ایدیلن نرسته زیومتره نرشیکی ۳ میلیمتره اولدیغی کورولدیکی حالده ایکی درس صوگرا اونده نرشیک ۳,۵ میلیمتره اوکله نده ۴,۵ میلیمتره به چیقور ، بویله لکله نرشیک فکری مساعینک دوام وشدیمیه مبسوطاً متناسب بر طرزده که نیشله مکده اولدوغنه شاهد اولویوروز . درس لرک نه درجه یوروجی اولدوغی آراشدر بیلمشدر . واغنه ره کوره درس لرک یوروجیلق

خلق شعری

قوزان اوغلی دستانی

آلدی نجیب پاشا :

— یوزغاد طرفندن چیقدی بر پاشا
کورونن آفشاری یاقندی آتسه
دوکوشك دوکوشك چیقاماك باشه
سنده کوکلك ایله کل قوزان اوغلی !

آلدی قوزان اوغلی :

— بن قوزان اوغلی یم صیرنه قاچارم
آغزمدن بورنمدن کوپوک ساچارم
بر واریرسم بیک دانه کی بیچرم
بری کل خصمکی کور نجیب پاشا !

آلدی نجیب پاشا :

— سن بر بوز آغاجسك ، بن چینی باطه
دوکوشك دوکوشك سن کیدهك آتسه
بوغاز که طاقارم دمیردن اولطه
سنده کوکلك ایله کل قوزان اوغلی .

آلدی قوزان اوغلی :

— بن قوزان اوغلی یم اوقور بازارم
آنامدن دهدهمدن سر بست گزهرم
بر وارایم هیوگزی بوزارم
بری کل خصمکی کور نجیب پاشا !

صنعتہ دائر

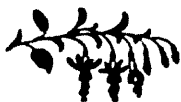
قبصہ موزر

دماغدن قلبه اینیش نظمندن شعره کیشدر
صنعتکارک لایموتی اوزاکن یاقین ، فانیسی
یاقینکن اوزاق کورونور .

§

صنعتک مالکانه سنده هم تملیک هم ایجار
واردر : اوراده کیرالاق سرای طوتاجفک
قولبه کی کندیکه طاند بر مسکنک اولسون .

س . ت

تاریخی فقره لر :

حضرت علینک جوانی

حضرت علی بر کون کولوستور بر قاطیره
بینمش کیدیورمش . دنیا ده کستاخی بولو نماز ؛ بویله
لرندن بری حضرت علینک یوانی کسه رک صورمش :
— یا علی ، سن که آلهک آرسلا نیسک ،
بویله بر قاطیره بینمک سکا یاقیشیری ؟
جسارتی قدر حکیمانه سوزلریله ده مشهور
اولان حضرت علی جواب ویرمش :

— هجوم ایدندن قاچیا جق قدر جسور ،
قاچانه ده هجوم ایتیمه جک قدر طالیجناب اولدقن .
صوکر ، انسانه بویله بر قاطیر بیله چوقدر !

درجہ لری :

۱۰۰	ریاضیات
۹۱	لاتین
۹۰	غرهک
۹۰	ژیمناستیک
۸۵	تاریخ جوغرافیا
۸۲	آمالسانی

۷۷ رسم
ساقا کی ایلمک مکتبلرده حساب قرائت دیکته .

تحریر درس لری برنجی درجده ، رسم ، قرائت ،
تاریخ درس لریک ایکنجی درجده . یوروجی اولدوغنی
افاده ایتمکده در .

که میس نسته زیومتیک تجریه لری نتیجه سنده
یوروجیلق اعتباریله درس لری شو طرزد تصنیف
ایتمکده درلر :

ژیمناستیک ، حساب ، لسان درس لری ، جوغرافیا
تاریخ ، غنا و رسم . عرض ایتدیکم نتیجه لره شیه سز
أهمیتسز دینه سز . فقط بوراده خاطره بویوک بر محذور
وارد اولمقده در : عجبا چوقولر تجربه اناسنده
الدق لری احساس لری تمامی تمامنه افاده ایده بیلورلری ؟
بو - واله قطعی بر صورتده اومت جوانی ورمه میجک
اولورساق نتیجه لری علمی قیمتی صار صیلمازی ؟ اونوتما .
یلم که تجریه لره موقیت اصیل تجریه بی یابان سرینک
کندی شخصیتی در . تجریه لریک مقدراتی سر بیلرک شخصیتنه
کوره تمین ایدهر .

نیکده : مدیر معاونی و به داغوزی معلمی

ایوب حمیری

خلق قوتفرانسی

معلمك نه در؟

— چکن نسخه دن مابعد —

معلمك ايكنجی صفتی طاشیدی عی عنواندر ، « او-
قوتان » و « اوکره تن » در . اوکره تمك ایچون
ایلك شرط طیبی اوکره تیله جك بیلکی به صاحب
اولقدر . بیلعه دن بیلدیرمك ممکن دكل . فقط چوق
گیسه صائیرکه « علم » « معلم » ك اساس شرطیدر .
حالبوکه هیچده بویله دكل ، بر معلمك علمی چوق
معلمکی آرز ، بونك عکسنه علمی آرز معلمکی چوق
اولا بیلیر ، بیلمك باشقه اوکره تمك باشقه ، بر معلمده
بیلمك واسطه ، اوکره تمك هدفدر .

اوکره تمك آرتق بر موهبه اولمقدن چیقمش
بر صنعت حالته کیرمشدر ، اوکره تمه بیده اوکره تمك
ایجاب ایدیور . فردی الهامه کوکنمکه اوکره تمك
بوق ، بونی یابان معلمه « آلایدن یتشمه » نظریله
باقارز ؛ بو مسلکده « مسلکدش » صفتی قازانان ،
آنجق اوکره تمك مسلکنی قاورایاندر . معلمکی
بیله جسدك که سگامله دیبلم . نهلر بیلدیکی اوکره تمه دن
اول اوکره تمه بی یلوب بیلعه دیککی اوکره تمك ایستیورز
آرقاداش !

بوراده اوکره تمك صنعتك بوتون خطلرینی صایغه
نه امکان ، نه لزوم وار ، ساده جه بعض اساسلی
شرطلری ، اشارت ایده جدم . اوکره تمه نك شرطلرندن
بری سوز سویله مه بی بیامکدر . اك ایی خطیب اولانه
اك ایی معلم دیمك طبیعی عقلمزدن کچمیور . بالعکس
خط بت یابان معلم خطا یاباندر ، بارلاق سویله دك ،
منتظم سویله دك ، غایت فصیح ، غایت درست ، غایت
هیجانلی سویله دك ؛ فقط قارشیکده کی چوجقلره برشی
اوکره تمه دك ، بوتون سویله دكلر که یازیق !

تقریره اهمیت ویرن معلم کندینه اهمیت ویره ندر ،
فنا معلم بونی یاباز . فقط ایی معلم بیلیرکه وظیفه سی
سوز سویله مكم دكل سوزی بیلدی حالنده کوربه
دماغلره کوندر ، کدر . او سویله یین کندینی دكل
سویله ن چوجنی دوشونور . بالخاصه ایلك مکتب
معلملری ، بالخاصه یکی مأذون آرقاداشلر ، بو نقطه به
چوق دقت ایستونلر ، سن چوق کوزل تقریر یاب
فقط سوزلرک چنتولی بر زمین اوزرندن آقان یاغور
صوبی کی قایوب کیده جکسه سنی ایی بر معلم دیبه

قبول ایده مه یز ، ایسترسه ك ککه لیه رك سویله ،
سوزلرک کوربه دماغلره باغداش قورمشسه آراد یغز
معلمك .

اوکره تمه نك دیکر اساس بر شرطی هر درسه ایجه
حاضر لانه قدر . معلمك درستی حاضر لامسی ویره جکی
درسی بللمك دیمك دكلدر . هر معلمی مسلکینه
حاکم فرض ایدیورز . بیلمیورسه ذاتاً مسلکندن
صایلماز ، پکی بیلدیورسه درستی نه به حاضر لاسون؟
خایر بو حاضراق بللمك ایچون دكل بللمك ایچون ،
درسه حاضر لانان معلم یالکوز نهلر سویله به جکنی
دوشونمز ، دها زیاده نهلر سویله میه جکنی دوشونور!
معلمك مسلکتمك شاشمایان قاعده لرندن بری
شودر ، طابه دن فضله چالیشیمان معلم طلبه لرینی
چالیشدیراماز . درس خانه به کیشی کوزل کیرمشسه ك
درس ساعتی کیشی کوزل کیدر . حالبوکه او ساعت
بزه دكل بز اوساغته اویاجز . طیشارده وقت صرف
ایت که ایچرده وقتی اولدی بریمه سک .

اوکره تمه نك شرطلرندن دیکر بری ده اوکره تمه بی
سوکی یا بقدر . سویله یین بللمه یور ، اسکیدن خوجه
قورقونجیدی ، شیمدی معلم سویملیدر . اسکیدن
بیلکی دماغه چیوی قاقار کبی پرچینه نیردی ، شیمدی
علمی شرور بلاشدر مقله مکلفز . جاذبه ك وارسه
موقتیکده وار . اك قولای شیئی کوچ یایق هر
کسك آئنده در ، فقط ایی معلم اوکه اك کوچ شیئی
قولای یاباز .

اوکره تمه نك شرطلرینی صایقندسه سرینی سویله یلم .
اوکره تمه نك سری ندر ؟ بونی اویله مفاق ، درین
برشی ظن ایتمه لی ؛ بو بسیطدره ساده در ، آچقدرد ،
بو سر شو ؛ چوجفك سویله سنه ایتمك . قدرتی معلم
چوجنی کندی دماغنه چیقاران دكل کندی دماغنی
چوجغه ایندیور ندر . چوجنی فتح ایچون چوجغه اقران
اولق لازم .

چوجفك یاننده هم بر شاهقه کبی بوکسك اولق ،
هم ده چوجغه کندی بوینده کورونمك ، بونی یابا بیان
معلمه مسلکتمك آری دیبه باقینورز . چوجق بز
چوق معلوماتی کبی کوربه جك ، فقط بز اوکا چوق
معلومات ویرمه جکوز ، اوکره تمه نك معناسی چوق
اوکره تمه مكم دیمکدر ؛ مادام که چوق اوکره تمك اك
فنا اوکره تمك اولیور .

بو اوکره تمه بختنه اوکره تمه نك بوتون هدفنی
سویله یه رك خاتمه ویرلم . اوکره تمه نك بوتون هدفنی
دولدیریلان دماغ دكل ایشله یین دماغ یتیشدیرمکدر .
ای معلم چوجنی بر آن اول کندیشنه محتاج اولمقدن
قورناریر ، چوجغه الی نهابه ویروب دورمشسب

فنا بر ایش یایق ؟ قارشیمزده کی دماغی حاووض دکل منبع یایق ؛ آلیجی دکل ویریجی ، آنبار دماغ دکل اعمال ایدن دماغ ، ایکی کله ابله ، دولغون دکل اولغون دماغ .

معلمک اوچنچی صفتی «مریپک» در «اوکره ن» و «اوکره تن» معلم برده «یتشدرن» در . بو صفت او قدر مهم که بزه معلمدن زیاده مریبی دیملدر . مریپک معلملک یاریسی دکل یاریسندن چوق فضل . سیدر ، چونکه ای اوکره نین ، فقط ای یتشدرن بر کیسه ینه بر شیدر ؟ لاکن ای اوکره توب کونو یتشدرن بر کیسه هیچ بر شی دکل .

معلمک اوکره ن صفتی دماغه ، یتشدرن صفتی روحه خطاب ایدر ، بز دماغدن داهما اول روح ایستورز . شریر بر عالم یرینه تمیز بر جاهل چوق مریج ، ای بر روح اوستنده بوش بر دماغ ینه بر خیدر . فقط کونو بر روح اوستنده دولغون بر دماغ بوسبوتون مضر ؛ الک آزیلی بر شقی نهایت یوزلرجه انسان اولدیره بیلیر ، حالبوکه کونو روحلی بر عالم ، بعضاً تک باشنه بوتون بر وطنی یاتیریور ، شریر علمه بیک کره لعنت .

بز لکه مریپلرز ، مریپکک ایلک شرطی ده تریه لی اولغدر . نه سویلرسک اولبه دکل نه ایسه ک اولبه یتشدره چکسک ، تریه ده اینامادن اینادیرمق یوق ، یالکیز دوداغکدن دوکولن سوزلر قارشیکده کینک ده قافاسنک قشرنده قالیر ؛ روحدن چیقان ، اغاندن حرارت آلان سوزلردر که روحلره کیدیور ، ایمانیز بر روحه مریپکده قالمقله ، قارشیکده کفی دکل کندیکی آلداتیرسک .

سوکرا تریه یالکیز سوز دکل اصل فعلدر . دوروشک ، یورویشک ، کینیشک هر شیتک چوجقه ای ویا فنا تریه ویریور ، قیافتک دریدر ؛ قراواتک چارپق ؛ طیرناقلرک سیاه ... فقط نه قدر فنا مریپسک درسخانه کچ کیدیورسک دکل ؟ کونو ردیکک وظیفه لر کتیرمه دک اولبه می ؟ نافله جهانک طلاقتنه مالک اولسه ک چوجنی تریه ایدمزرسک . چوجق ، فکاک تکذیب ایتدیکی سوزی دیکلهمیور .

بوتون دنیا تریه عالمترینک اتفاق ایتدیکی بر نقطه واردر ؛ چوجقلر معلملرینه بر اسم طاقارلر ، اوکا مثبت ویا منفی بر قیمت و بررلر ، طلبه محصله سندن چیقوب معلمه یاپیشان بو دامنا ، ایشته بوتون مریپلر بوکا شاشیور ، اودامنا هیچ یا کیلما مقده در ، هر زمان وهر مکانه طلبه تک او محصله سی معلمه اک ای واک دوعری دامنا یی ووریور ، او قارشیسندن کی چوجقلری ایسته دیکی کچی آلداتا ییله جکتی ظن ایدن غافل

آرقاداش ، اوکته ، سنی دیکلهمش کورونور ، فقط ایچنی کوسترمز ، سن ایچکی صاقلایارق طیشکی کور . سترمک ایسترسک ، حالبوکه اوکته تک رونتکنلی کوزی سنک طیشکی دلوب ایچکی کورمکده در .

هانکی مکتبده ای تریه وار ؟ هانکی مکتب تریه یی اوکره تیورسه اوراده تریه یوقدر ؛ تریه اوکره تیاهز تنفس ایدیلیر . دماغه دولد بر ملاز . روحه آشیلانیر . بر مکتبده کی تریه یی او مکتبه کیرمه دن اوکره نه ییلیرسکیز . معلملرک روحی نه ایسه او مکتبده کی هواده اودر ، معلملرک آراسنده آهنکسزلکی وار ، مکتبده کی هوا یالایدیر . معلملر خویزمی ، مکتبک هواسی بوزوق ، معلملر تمیزی مکتبک هواسی براق ، اونلر خسته یسه هوا نزله لی ، اونلر صحته یسه هوا جید ، اونلر مسلکته عاشقسه هوا وجدلی . معلم آرقاداش ، سن یالکیز کندیکی کوستر ، بن بوتون مکتبکی کوردم !

تریه ده شعارمز شو اولاجق : منفی قاتقان یایق دکل مثبتی ایشله مک . جزا تریه ایتمز قورقودر ، هر قورقورده ایسه نفرت ده وار ، تریه سیستمه جزای عمده یاپانلر ، «مونارشی» دین مطلقیت اداره سنی قورانلدر . تریه نه بو ، نه ده بونک ضدی اولان «آناشی» در . چوجقلر مز نه مطیع برر مانکن ، نه ده بلخی بوش برر ییلشیق اولاجق ؛ مکتبلریمزده نه مونارشی ، نه آناشی ؛ نه تحکم ، نه ضعف ؛ هم حریت ایچنده انضباط ، هم انضباط ایچنده سربستیت ؛ حرکتلرک حریتلره وحرک انضباطی ، هانکی مکتب بو ایکی ایشی اک ای تالیف ایتدی ، ایشته اک تریه لی مکتب .

تریه مزک شعاری مضبوط بر حریت ایسه محوری «نشته» در . جهان آنجق نشته لی انسانلره جنت اولاییلور ، یأس جهنمدر . شاعرک دیدیکی کچی آله نشته تک قیراجنی آلانلردر که افقلری اوکته قاتا بیلدیلر . نشته ویأس ، برنده بوروین ، دیکرنده دوران ؛ برنده یاراتان دیکرنده چوروتن برر خاصه وار . علم آرقاداش مابوسمیپسک ، هر هانکی مسلکی ایسترسه ک کیت ، فقط بو مسلکده دورمغه حقک یوقدر . او قدر چوجنی سکا ایمان آلسون دییه کوندرک ، باطاقانده بو صونلاسون دییه دکل .

طبیعی حیانه هیچ کیسه تک مابوس ارلما دینی کوروله مز . هر کسه یأس که بیایر ، فقط باشقه سنک یأسیله معلمک یأسنده شو فرق وار . باشقه لرینک یأسی فریدر و حاله راجعدر ، حالبوکه معلمک مابوسیپی معشریدر و آتییه اوزایور . هر درسخانه حاله تنفس ایدن بر آتی دکل ؟ او درسخانه یه یأسک هواسنی

درلیرد ، یووق ، بر معلم مأیوسسه بيله نشئهلی کورونه‌جک. صحنده کی آقور تمثیل ایتدیکی شخصیتک روحنه بورونیور ، کیم بونی الکی ابی باباوسه اوکا الکی قدرتلی صنعتکار دیوروز . هر معلمده مکتبنده بر آرتیستدر ، دائما نشئهلی بر رول اوینایان و بونکله مکلف اولان بر آرتیست . بو جهدک مکفاتی ساده‌جه تماشا کرک آلتیشی دکل آتینک شکرانیدر ، اومکافات بو جهده دکرده ، آرتارده . آه ، معاملک ، نه قدر صنعت ایچنده بر صنعتدر .

معلمک دردنجی صفتی « مرشد » و « انقلابچی » اولماسیدر . « اوکره‌ن » « اوکره‌ن » ، « یتشیدرن » معلمک بو اوچ صفتی هب مسلکیدر ، حالبوکه بر معلم یالکز مسلکک بر فردی دکل جمعیتکده بر عضویدر . بر معلم نه قدر متدر اولورسه اولسون جمعیتده ابی بر عضو دکلسه مسلکدهده ابی بر معلم اولماز . آرقاداشلر ، وظیفه‌منز یالکز یتیشه‌جک ارلان چو ققلمی اوقونق دکل ، یتشمش اولان نسلیده تنویر ایتکدر . خلقه اوغراشاجقز . خلقی چکه جکوز کلیورسه کید ، جکوز ، ارشاد خصوصنده کی دستورمن شو :

کیم که وظیفه‌منی یالکز مکتبه منحصر صانیور ، او معلم دماغنی یالکز مکتبک دورت دیواری آراسنه قاپایاندر .

انقلاب قارشیننده کی وضعیتمه زه کلنجه : بز « عرفان اردوسی » دیرلر ، حالبوکه بز دها زیاده « انقلاب اردوسی » یز . انقلاب که آتینک حاله کلسی و حالک آتی بی کیتمه سیدر ، معلم که حاله آتی بی یوغورور ، هر معلم طبیعتیله بر انقلابچیدر . اگر او انقلابچی دکلده ماضیده اوطورانسه بزده اونک آله آتی بی ویره یز . انقلاب قارشیننده بالخاصه خانم آرقاداشلر بزدها چوق وظیفه دوشیور . چونکه مدرسه تورک قادینی ماضی به ارککدن دها فاضله باغلامشدی ، چوق زمان یکمه دی ، خانم آرقاداشلر ، بش آتی سنه اول آقرده ، معاملر برلکی مسلکی بر اجتماع یامش بش اون معلم خانمده اجتماعه اشتراک ایتشدی . برنجی ملت مجلسنده کی تعصب مبعوئل فورانه کلدی . غازی به قدر شکایته کیتدیلر ، اوزمان برلک رئیس «مظهر مفید» بکدی ، غازی اونی چاغیرتیر ، حدتله چیقیشیر ، خانمکده اشتراک ایتدیکی برلک اجتماعنده سز نه یامشسکوز ، دیر . مظهر مفید بک غازیدن هیچ بکله مدیکی وعتاب قارشیننده شاشیر ، اوراده حاضر بوانان مشکی خوجه لموندر . یوان تبسمله صیریتورلر . فقط غازی سوزینه دوام ایدر : اوت سز اجتماعده نه یامشسکوز ، کلن معلم خانم آیری؟

ارکک معاملرده آیری اوطورمشلر ، حالبوکه قارمه قاریشقی اوطورمالری لازمدی ، بر دها اولبه حرکت ایتیه یکوز !

شاشقیناق بوسفر مبعوث خواجهلره دوشر . اولکیرینه باقارق اوطه دن چبقارلر . او آتی سنه ک ماضی شیمدی سزله آتی عصر قدر اوزاق کلپور دکلی معلم خانم ؟ آرتقی کوفلی قوتدن هیچ پرواکوز یوق ، بوتون انقلاب سزکلدر .

خانم آرقاداشلرک مساعده سیله « روحیات » ک بر قاعده سندن بحث ایدیم ، جنسیت آیریانی جنسیتی دویمقدن چیقپور ، یالکز آیری جنسلره منسوب اولدیغمز ایچون آیری دهنز ، او آیریانی حسن ایدرسه ک آیری یز . قادین نه قادی قادی نلاشیرسه ارکک اوقدر ارکک کاشیر . بر قادین یالکز معلمسه قارشیننده کی ارککده یالکز معلمدر . سن یالکز معلمکلی دوشون که ارککده ارکککلی دوشونه مسون . باقکوز معارف « معلمه » کله سنیده قالدیردی ، هیمز وحدتک کتله سی یز .

بر نقطه به دها اشارت ایدیم : حرکاتمه حاکم اولارق طیشاردن کله جک سسی دکل ایچمزدن کله جک سسی دیکله ملی یز . ایکنجی سس سکادوغری یورودیکنی سوبلیورسه برنجی سس اگری دیسون اهمیت یوق . یعنی دیدی قودی به اهمیت ویرمه جکوز . دیدی قودی حقیقه بر دیوکچی هینتلی ، بر اذردها کچی قورقونچدر ، اگر اوکا قولاق قاپار تیرایسه ک . فقط او دیودن اذردهای بر فیکسه ده اولدی بره بیلیرسک ، اگر اوکا قولاقلرکی قاپارسه ک .

محترم مسلکداشلرم ، سوزلرمی بیترکن هیکزه یالکز موفقیت تمنی ایتکده اولدیغنی دکل موفق اولاجقکزه صارصیاماز بر ایمان اولدیغنی عرض ایدیم . بونی ساده‌جه بر جیله اولسون دینه سویله میورم . هیمز بوملتک آتینسته واو آتینک بارلاقلغنه ایمان ایتش کیمسه لرز . ای معلم ، یاریشکی تورک ملتی زرده دیرلرسه سنک الکده کی چوجنی کوستر . جکوز ، سن موفق اولامیاجسک دیک بوملتک آتییی یوق دیکدر ، ملت که محالی بندی ، و بو آرض اوستنده الکی پیلامیه حق شیئی یاپدی ، او یاقین ماضی که الکی قویو منکر لریله بوملتک ناصل لایموت بر حیاتیت قدرتی اولدیغنی کوستردی ، او آتی به هب ایمان ایدنلرز ، ای معلم مطلق موفق اوله جقسک ، هیکزه او موفقیتی تبشیر دکل هیکزی او موفقیتک ایمانی اوکننده سلاملارم .

تاریخی فقرہ :

قوزان اوغلی تورکوسی

نغمی نك قصیدہ سی

~~~~~

قیزیل ایرمق آقوب کیدر
کنارینی بیقوب کیدر
اونی بویوک قوزان اوغلی
بویونجقین بویوک کیدر !

دائما جسارتیہ اوکون ، ظایت غدار ،
خسبیس ، سویمسز بر پاشا وارمش . شاعر
نغمی بہ کندیسی ایچون برقصیدہ مدحیہ یازماسنی ،
سویلر دورورمش . شاعرکده اونی مدح ایتمک
دیلی وارمیور . پاشایی آتلاتوب دورمقدمه در .
نهایت پاشا شاعری او قدر فضلہ تضییق ایتمش کہ
شاعرده قصیدہ بی یازمخه مجبور قالش . بوقصیدہ .
ده پاشانک جسارتی اویله مدح ایدیور ، اویله
کوکلره چیقار بیورکه . . . . دنیاده جسور اولارق
یالکزی ایکی کیشی وارمش ، بری حضرت
علی دیکری ده پاشا ، فقط بو پاشا حضرت علیدن
ده جسورمش .

قارا چادیر آکھین
اوجی برہ دکھین
نه قورقارسک قوزان اوغلی
بش بوز آتلی کلھین !

قیزیل ایرماق آقام دیور
کناری بیتمام دیور
اونی بویوک قوزان اوغلی
بن بوردمن قاتمام دیور .

قصیدہ نك بوراسنه کلنجہ پاشا شاعرہ :-
یوق بوقدری ده فضلہ دیمش . فقط شاعر
قصیدہ سنہ دوام ایدرک بونک سببنی ایضاح
ایلمش .

چیتدم « فکھ » نك داغنه
لنکر ایتمدم باغنه
نه قورقارسک قوزان اوغلی
قاچ قورتول « کاورداغنی » نه

— اومت بوتون انسانلر ایچنده سنکله
حضرت علی اک جسوردر ، چونکہ ایکیکزدہ
هیچ بر انساندن قورقازسکز ، اونکله مساوا .
تکز ایشته بوراده فقط سن حضرت علیدن ده
جسورسک ! چونکہ او آلهدن قورقاردی ،
جسارتجہ فضلہ اولوشکده ایشته بوندن !

فکھ نك داغنه چیتدم
قاری دیزله بی دیزله بی
یارالم اولدی کوز کوز
جراح کوزله بی کوزله بی !

— هانکیسی ذکی ایسه او اونی آیاغنه
کتیرسین ، بن قاریشمام .

میانجیلر علی دن نومید اولونجہ حسینہ کیتمشلر .
— حسن سنک آغا بککدر ، ارلا کیدوب
باریشمق سکا دوشر .

حسنلہ حسینک دارغینانی
حضرت حسن ایله حسین بر کون یکدی بکرینه
داریشلر . پیغمبرک طورونلری آراسنده کی
بو حال هر کسک کدرینی موجب اولمش . بر
چوق کیمسلر اونلری باریشدیرق ایستیور
اونلرده باریشمغه راضی اما ، کیم اول
کیمک آیاغنه کیده جک ؟ ایکیسنکده غروری
بوکا مانع اولیور . اصلاح بینہ چالیشان ذوات
اولا حضرت علی بہ کیتمشلر :

حضرت حسین جواب ویرمش .
— بن دده مدن بر حدیث ایشتیدم . دارغین
اولانلردن هانکیسی اول باریشیرسه او جنتہ
دها اول کیرمش ، بن آغا بکمی بوشر فدن
ناصل محروم ایدهم ؟

توسط ایدلر بو جوابی در حال حضرت
حسنہ کوتوریرلر ، اوده جنتہ حسیندن اول
کیرک ایچون کوچوک برادرینک آیاغنه کلوب باریشیر

— اوغلرینی باریشدیر ، دیمشلر .
علی جواب ویرمش :